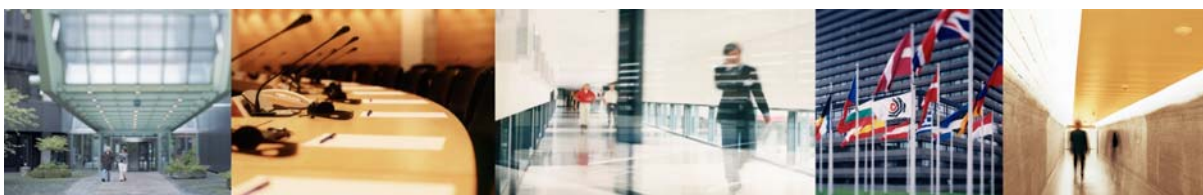

Средства за интелектуалну својину (ИС) и патентна политика у Европи

Београд, март 2007

Bruno van Pottelsberghe
главни економиста, ЕПО

Е. Солвеј (E. Solvay) --- Гутенберг (Gutenberg)

- 1838 - 1922
- Белгија
- Проналазач калциниране соде
- Оснивач хемијско фармацеутске групе Солвеј (Solvay S.A.)
- Основао Савете за физику и велики спонзор Универзитетске библиотеке у Бриселу (ULB)
- 1394/1400 - 1468
- Стразбур
- Проналазач технике штампања металним помичним словима
- Награђен од надбискупа града Мајнца 1465. год.
- Умро сиромашан
- Прослављен 50 година касније

Солвеј група (Solvay S.A.)

- 1861 Ернест Солвеј (Ernest Solvay) поднео је прву пријаву патента за производњу соде амонијачним поступком.
- Е. Солвеј је банкротирао два пута пре него што је успео да повећа производњу и дистрибуира
- Е. Солвеја су финансијски помагали породица и пријатељи
- Солвеј група је основана 1863. године да се експлоатација оваквог амонијачног поступка започне у индустрији.
- После неколико година, група шири у свету

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Данашње теме

- **Зашто је стварно важна патентна политика**
- **Средства за интелектуалну својину (ИС)**
- **“Отвореност” као димензија ефикасног система за интелектуалну својину (ИС)**
- **Европски патентни систем**
- **Изазови за европски патентни систем**
- **Сценарији**

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Права интелектуалне својине

Економска оправданост патентних права

Главни циљ патентног система је подстицање иновација давањем ексклузивног права проналазачу да експлоатише проналасок у замену за откривање проналаска јавности

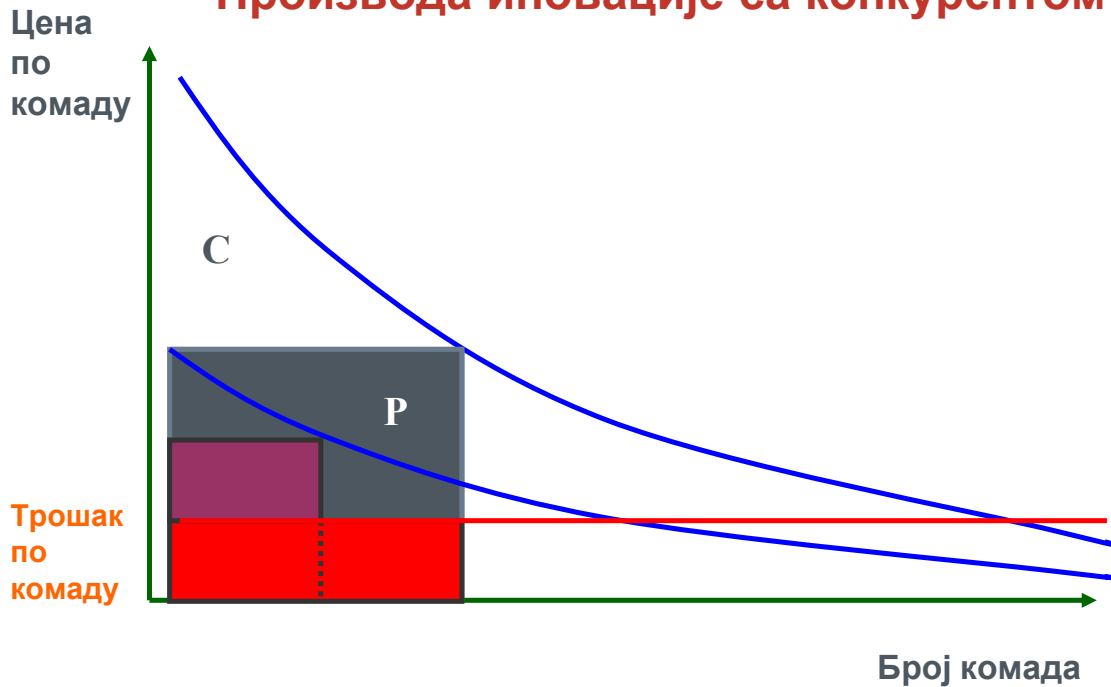
Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Шта је патент?

- Патент даје свом власнику право да спречи друге од комерцијалног коришћења његовог проналаска у периоду од 20 година у замену за **отривање проналаска јавности**
- Проналасок је техничко решење проблема које улази у стање технике
- **Три главна критеријума патентбилности**
 - Новост
 - Инвентивни ниво
 - Индустијска применљивост

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Статичка и динамичка ефикасност: Производа иновације са конкурентом

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Политичка средства за стимулисање иновација

- Патенти су подстицај проналазачима, и спречава новлашћену употребу њихових проналазака од стране трећих лица
- Уступци :
 - Надокнађују тошак претходног истраживања и развоја (И&Р)
 - Омогућавају да се искључе други из коришћења технологије
 - Откривање информације широм света (без трошкова)
 - Природна права проналазачима ?
 - Смањите расипање ресурса, избегните дуплирања.

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Снажна помоћ малим и средњим предузећима (МСП)

- Дobar патентни систем отвара **данашње тржиште** за производе из нове технологије => олакшава приступ проналасцима.
- Европско тржиште је нарочито важно за мала и средња предузећа, а патенти су једини начин да се освоји тржиште.
- **Лиценцирање** омогућава боље коришћење и дифузију знања; Профитира од тога што први почиње да користи технологију
- Патенти могу да се користе за стварање капитала: ризична улагања капитала, удружене гаранције, обезбеђења...

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Данашње теме

- Зашто је патентна политика стварно важна
- **Средства ИС**
- “Отвореност” као димензија ефикасног система ИС
- Европски патентни систем
- Изазови за европски патентни систем
- **Сценарији**

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Дефинисање права ИС

	Примењује се на	Процедура	Покривеност	Трајање заштите
Ауторско право	•Оригиналне људске креације	•Нема регистрације •Али потребно је да се објави	•Свет (зависно од националних закона)	•75 година од смрти аутора (Више у САД од тзв. Сони Боно закона)
Патенти	•Технички проналасци	•Регистрација је обавезна	•Држава	•20 година макс.
Модел и узорци	•Погледајте изглед (2D/3D) (једног дела) производа видљив и при редовној употреби производа	•Регистрација (јача заштита) •Нема регистрације	•Држава или ЕУ •Ограничено на специфичне области индустрије	•5x5 година макс.
Жигови	• Графички знак разликовања за неки производ / услугу	•Регистрација (јача заштита) •Нема регистрације	•Држава ЕУ •Ограничено на специфичне области индустрије	•Неограничен осим ако се не користи 5 година узастопно

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Дефинисање права ИС Заштита технолошких иновација

- Бројни начини за заштиту проналазака:
 - Патент кроз регистрацију и откривање
 - Тајност (know-how, технолошка предност)
 - Споразуми о неоткривању (NDA) и услови запошљавања (Споразуми о неконкурентности = NCA)
 - Ауторска права (софтвер, базе података, итд.)
- Заштита се може комбиновати са другим правима ИС
 - Патент (ограничен на 20 година) + Жигови (неограничено)
 - ➔ ASPIRIN, BIC (Baron Bich)
 - ➔ Жиг надживи патент
 - Патенти + модели /узорци + жигови
 - ➔ VW Golf

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Дефинисање права ИС Заштита технолошких иновација

- Права интелектуалне својине нису једини начин да се профитира од проналаска:
 - Предност првог покретача
 - Вођство на тржишту
 - Контрола дистрибутивних канала
 - Ауторска права (софтвери, базе података, итд.)
 - Маркетинг
 - Иновативни операциони менаџмент (Zara)
 - Франшизинг : жигови, снабдевачи, менаџмент, роба...

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Права интелектуалне својине САД ПРИЗНАЈЕ ПАТЕНТОМ ЗА МНОГО ВИШЕ ВРСТА ПРОНАЛАЗАКА

	U. S.	Europe
• Супстанца	✓	✓
• Процес	✓	✓
• Употреба	✓	✓
• Метод вођења пословања	✓	✗
• Софтвер (алгоритам)	✓	✗
• Теорије	✓	✗
• Клонирана животиња	✓	✗

Да ли различити стандарди потичу из различитих филозофија, мањег лобирани код власти или само другачије праксе?

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Данашње теме

- Зашто је патентна политика стварно важна
- Средства интелектуалне својине (ИС)
- **“Отвореност” као димензија ефикасног система ИС**
- Европски патентни систем
- Изазови за европски патентни систем
- Сценарији

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

“Отвореност” у лиценцирању

- Лиценцирање омогућава боље пласирање знања; Најпрофитабилније је за мала и средња предузећа (МСП)
- Лиценцирање је недовољно развијено у Европи
- Идентификујте и уклоните законске и друге препреке за лиценцирање
- Подршка (МСП): Пружање информација, предлошци итд.

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

“Отвореност” - комплементарне предности

- Патенти могу да се користе за стварање капитала: ризична улагања капитала, удружене гаранције, обезбеђења ...
- Недовољно развијено у Европи
- Идентификујте и уклоните законске и друге препреке
- Промените став финансијских институција суочених са патентима

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

“Отвореност” у конкурентности

- Конкурентност и патентне политике су за сада неповезани у Европи
- Проблеми у вези са заузимањем тржишта (патент као улазница), стандарди, принудно лиценцирање.
- Органи надлежни за ове две области треба да сарађују

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

“Отвореност” у научном знању

- Универзитети се подстичу да патентирају своје проналаске, с обзиром на лакшу комерцијализацију
- Још увек недовољно развијено у Европи упркос великим напорима Европске комисије...
- Потребно је проценити и одмерити овакве патентне политике:

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Данашње теме

- Зашто је патентна политика стварно важна
- Средства интелектуалне својине
- “Отвореност” као димензија ефикасног система ИС
- Европски патентни систем
- **Изазови за европски патентни систем**
- Сценарији

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Три изазова за интегрисано тржиште за технологију

- Непостојање јединственог патента
- Трошкови
- Систем судских парница

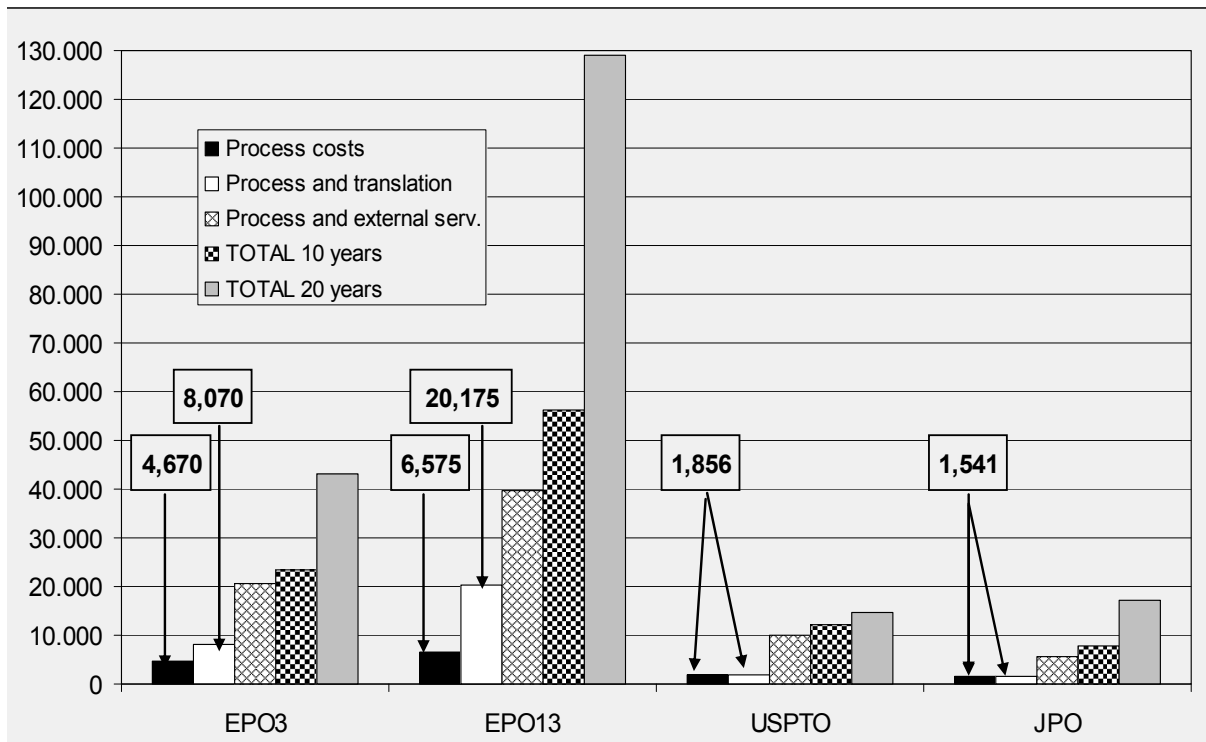
Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Европски патентни систем – неинтегрисан

- Различите таксе за документ о националном приоритету
- Различити национални закони
- Након признања, различите националне таксе за одржавање, и преводе
- Трошкови судских спорова се у великој мери разликују у различитим државама
- Резултат судских спорова се разликује по државама: услед начина на који се тумачи закон
- Доктрина о еквивалентима наспрам доктрине о буквалној интерпретацији

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Европски патентни систем – предстојећи трошкови

Европски патентни систем – квалитет испитивања изазива велике заостатке

- Релативно мали проценат признатих права (већа прецизност)
- Дуже време проведено код сваког патента = више детаљнијих испитивања
- Сужен домен патентбилности
- Много већи трошкови (у односу на величину тржишта)

Европски патентни систем – у потрази за хармонизацијом

- Смањење трошка и сложености...
 - Лондонски протокол треба да смањи трошкове превода
 - Споразум о судским споровима о европском патенту (EPLA) треба да смањи неизвесност, трошкове судских спорова и сложену ситуацију широм Европе
 - Патент ЕУ = један улаз, једна такса за одржавање, једно тржиште за технологију

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad

Bruno van Pottelsberghe

главни економиста, Европског завода за патенте, професор, Универзитетска библиотека Брисела (ULB)

bruno.vanpottelsberghe@ulb.ac.be

Bruno van Pottelsberghe, ULB/EPO, 2007, Novi Sad